

Nem áll messze a kérdezettől a „Szent vagy Uram” énekkultúrája sem, hiszen minden vasárnap délelőtt a máriaremetei kegytemplomban celebrál szentmisét, ahol —lévén búcsújáráhely igen változó hívőszereggel— ennek a szélesebb körben ismert népénekkultúrának van meg —nem kizárólagos jelleggel— a létjogosultsága.

Minden igényes egyházzenei hagyománynak lényegében arra kell törekednie, hogy a hierarchikus rendezettségnek megfelelő módon az aktív jelenlét állapotára segítse a liturgia minden résztvevőjét. Dicséretre nyissa az ajkakat a szív és az értelem összeszedettségében. Az egyházzene célja nem az eksztázis; hatnia kell a szívre, de nem szabad azt szétzilálnia. Nem újdonságot kell nyújtania, hanem az örök ismétlés által kell az örökkévalóságba bevezetni a hívő lelkeket.

A liturgia sokkal gazdagabb, mint gondolnánk. A liturgia a legmélyén a szép köszöntése. A szép elmaradása az ünnep elmaradása, ami méltatlan Isten házához. A Katolikus Egyház ma is a számára legfontosabb helyen fogadja be a művészeteket: az Isten dicséretében, az istentiszteletben. Ebben is az Atya teremtő tevékenységét folytatja tovább. A zene, amely a legabsztraktabb a művészetek között, talán sajátosan is az isteni teremtés tükrözője. A legszorosabban kötődik az időhöz: mire megszólal, a jövő múltként elillan, de itt hagyja lelkünkben a hangok felhőjét mint az örökkévalóság kézjegyét.

Rosner Zsolt

Adoremus

címmel a szegedi Agapé és a budapesti Ecclesia közösen, egyszerű, de ízléses formában jelentette meg *Török József* 1977-ben legálisan kiadott, majd számos illegális utánnomást megért, s most némileg átdolgozott, bővített könyvét, mely —alcíme szerint— az egyházzenét művelő fiatalokat, kántorjelölteket kívánja bevezetni az Egyház liturgiájának ismeretébe, de bárki nagy haszonnal forgathatja, aki meg akarja tenni az első lépéseket ahhoz, hogy tudatosan elmélyedjen a római katolikus liturgiában.

A könyv azon nagyon kevés valódi bevezetés közé tartozik, amelyeknek az a legfőbb erénye, hogy az ismeretek egy területének teljességéről, rendszeresen (vagyis az összefüggő elemek logikus szerkezetben való bemutatásával) s egyszerű, kristálytisza fogalmazással ad számot. Amit a könyv olvasója itt elsajátít, abból később semmit nem kell mint leegyszerűsített, pontatlant elfelejtenie, hanem csak részletesebben fogja megismerni a megtanultakat, s akár saját maga is eltájékozódhatik, továbbhaladván abban a birodalomban, amelybe itt bevezetést nyert. Ilyen művet az a tudós alkothat, aki rendezett elméleti ismereteit a gyakorlatban is megéli, s szenvedélyesen szeretett tárgyát az adott hallgatóság szintjén, de mindig a teljességet képviselve közvetíti.